

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **J. Ch.**, zastoupeného JUDr. Petrem Knapem, advokátem, se sídlem Saskova 1625, Kladno, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 9. 2005, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 42 Cad 138/2005, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2006, č. j. 42 Cad 138/2005 - 32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovaná **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované ze dne 16. 9. 2005, byla zamítnuta žádost žalobce (dále též „stěžovatel“) o starobní důchod pro nesplnění podmínek podle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Žalovaná uvedla, že důchodový věk u mužů činí 60 let. U pojištěnců, kteří dosáhnou věkové hranice do 31. 12. 2006, se důchodový věk stanoví tak, že se ke kalendářnímu měsíci, v němž pojištěnec dosáhl této hranice, přičítají u mužů dva kalendářní měsíce. Nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. 1. 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii nebo v I. (II). pracovní kategorii funkcí zůstávají zachovány do 31. 12. 2018. Snížená věková hranice pro vznik nároku na starobní důchod se přitom ve smyslu § 74 zákona o důchodovém pojištění považuje pro účely tohoto zákona za důchodový věk. Žalovaná dále uvedla, že nárok na snížení věkové hranice na 59 let vznikne, jestliže byl pojištěnec zaměstnán nejméně a) 7,5 let v zaměstnání I. AA pracovní kategorie v uranových dolech, pokud toto zaměstnání trvalo ke 31. 12. 1992, nebo b) 11 let v zaměstnání I. AA

pracovní kategorie, pokud toto zaměstnání trvalo ke 31. 12. 1992 nebo c) 15 let v zaměstnání I. A nebo I. B pracovní kategorie, pokud toho zaměstnání trvalo ke 31. 12. 1992. Žalovaná uvedla, že jelikož žalobce získal v I. A pracovní kategorie pouze 12 let a 344 dnů, věková hranice se mu nesnižuje na 59 let a žádost žalobce o starobní důchod se zamítá.

Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2006, č. j. 42 Cad 138/2005 - 32, byla žaloba proti tomuto rozhodnutí jako nedůvodná zamítnuta. Soud uvedl, že z potvrzení Svazu mladých ze dne 25. 1. 2005 bylo zjištěno, že žalobce byl v období od 1. 3. 1968 do 30. 11. 1970 v pracovním poměru k bývalé mládežnické organizaci Socialistického svazu mládeže, jenž byl právním nástupcem Československého svazu mládeže. Podle § 5 odst. 1 písm. g) nařízení vlády č. 117/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení (dále jen „nařízení vlády č. 117/1988 Sb.“; s účinností od 1. 6. 1992 zrušeno zákonem č. 235/1992 Sb., o zrušení o zrušení pracovních kategorií a o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení – pozn. soudu) bylo možné v preferované kategorii hodnotit pouze dobu, po kterou nemohl pracovník konat práci pro překážku v práci z důvodu obecného zájmu, nejde-li o dobu zaměstnání. U citovaného ustanovení je odkaz na § 124 zákoníku práce, podle jehož odst. 1 zaměstnavatel poskytne zaměstnanci pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu k výkonu veřejných funkcí, občanských povinností a jiných úkonů v obecném zájmu, pokud tuto činnost nelze provést mimo pracovní dobu. Z potvrzení Svazu mladých soud zjistil, že žalobce byl u Socialistického svazu mládeže v pracovním poměru; z potvrzení nevyplývá, že by se jednalo o výkon veřejné funkce, naopak se v něm výslovně uvádí, že šlo o pracovní poměr. Pak tedy žalobce podle soudu neplnil veřejnou funkci, nýbrž vykonával zaměstnání a na jeho případ nebylo možné aplikovat § 5 odst. 1 písm. g) nařízení vlády č. 117/1988 Sb. Žalobce své tvrzení, že žalovaná měla postupovat podle § 4 odst. 1 nařízení vlády č. 117/1988 Sb., neboť v prokazované době byl uvolněn z práce v I. kategorii k výkonu funkce tajemníka Socialistického svazu mládeže, tuto funkci vykonával v bývalém SONP Kladno a po skončení výkonu práce se do preferovaného zaměstnání vrátil, nedoložil žádným písemným dokladem. Soud uzavřel, že postup žalované spočívající v zamítnutí žádosti o starobní důchod byl správný a zákonu odpovídající; proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatel uplatnil důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a uvedl, že se domáhal, aby mu byla pro účely starobního důchodu započítána do I. pracovní kategorie také tzv. obklopená doba od 1. 3. 1968 do 30. 11. 1970. Žalovaná tuto dobu nezapočetla proto, že žalobce nebyl k výkonu funkce uvolněn tak, aby mu při zachování dosavadního pracovního poměru zaměstnavatel poskytl pracovní volno ve smyslu § 124 zákoníku práce, nýbrž byl po dobu výkonu veřejné funkce tajemníkem PR SPM v pracovním poměru k této tehdy společenské organizaci Národní fronty. Žalobce je přesvědčen, že ze žádného ustanovení právního předpisu nebylo možné učinit závěr o tom, že uvolněním může být pouze stav, kdy současně s výkonem funkce je zachován pracovní poměr k „původnímu“ zaměstnavateli a že nelze aplikovat § 5 odst. 1 písm. g) nařízení vlády č. 117/1988 Sb. Žalobce je nadále přesvědčen, že skutečnost, že se jednalo o výkon veřejné funkce, kdy byl žalobce uvolněn z práce v I. pracovní kategorii k výkonu funkce tajemníka SPM v bývalém SONP Kladno a po skončení výkonu funkce se do preferovaného zaměstnání vrátil, dokazují listinné důkazy, které jsou součástí spisu, a představují je evidenční listy důchodového pojištění, prohlášení o dobách zaměstnání a pracovní smlouvy. Žalobce je přesvědčen, že příslušnost SPM k Národní frontě je obecně známou skutečností a vyplývá z čl. 6 zákona č. 100/1960 Sb.; vyvíjet činnost nebylo možno jinak než jako součást Národní fronty. Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby byl rozsudek Krajského soudu v Praze

dne 18. 1. 2006, č. j. 42 Cad 138/2005 - 32, zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Důvod kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena.

Stěžovatel je přesvědčen, že mu měla být pro účely starobního důchodu započítána jako doba výkonu práce v I. pracovní kategorii také doba od 1. 3. 1968 do 30. 11. 1970, během níž pracoval jako tajemník Socialistického svazu mládeže, přičemž tato doba bezprostředně následovala po výkonu prací v I. pracovní kategorii a po jejímž skončení se k výkonu stejné práce vrátil. K této námitce soud uvážil následující:

Podle § 5 odst. 1 písm. g) nařízení vlády č. 117/1988 Sb. se jako doba zaměstnání v I., resp. II. pracovní kategorii započítává, pokud je obklopena touto dobou, též doba, po kterou pracovník nemohl konat práci pro překážku v práci z důvodu obecného zájmu, nejde-li o dobu zaměstnání. V daném případě nebylo sporu o tom, že žalobce odpracoval 12 roků a 344 dnů v zaměstnání I. pracovní kategorie. Nejvyšší správní soud je však přesvědčen, že do doby práce v I. pracovní kategorii nebylo možné započítat sporné období, v němž žalobce působil jako tajemník v rámci bývalého Socialistického svazu mládeže. Jelikož v řízení před žalovanou i před soudem prvního stupně bylo prokázáno potvrzením Svazu mladých – tedy nástupnické organizace Socialistického svazu mladých, že žalobce byl v období od 1. 3. 1968 do 30. 11. 1970 v pracovním poměru bývalé mládežnické organizace Socialistického svazu mládeže, jež byla právním nástupcem Československého svazu mládeže, nebylo ani podle názoru Nejvyššího správního soudu možné dospět k závěru, že by výkon funkce žalobce v uvedeném období byl podřaditelný pod výkon funkce znamenající překážku v práci z důvodu obecného zájmu; v dané věci se jednalo o běžný pracovní poměr a nikoliv o uvolnění k výkonu funkce ve smyslu citovaného ustanovení. Jelikož bylo v řízení o přiznání starobního důchodu prokázáno, že stěžovatel v období od 1. 3. 1968 do 30. 11. 1970 nekonal práce zařazené do I. pracovní kategorie, nebylo možné mu započíst tuto dobu do výkonu práce v uvedené pracovní kategorii a proto stěžovateli nebylo možné snížit věkovou hranici stěžovatele pro přiznání starobního důchodu na 59 let.

Žalobce dále poukázal na to, že mělo být v jeho případě aplikován § 4 odst. 1 citovaného nařízení vlády, podle něhož *„poslancům národního výboru a členům orgánů lidové kontroly, u nichž se doba výkonu funkce považuje za dobu zaměstnání, a funkcionářům složek Revolučního odborového hnutí všech stupňů i ostatních složek Národní fronty uvolněným ze zaměstnání pro výkon funkce, kteří byli zaměstnáni v I. (II.) pracovní kategorii,*

se započítává doba výkonu funkce jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie, jestliže se vrátili ihned po skončení výkonu funkce do zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie a není pro ně výhodnější úprava podle odstavce 2; to platí též, jestliže v době výkonu funkce vznikl uvedeným funkcionářům nebo pozůstalým po nich nárok na dávky důchodového zabezpečení.“ Tento argument žalobce však není důvodný, jelikož žalobce nebyl k výkonu funkce uvolněn, nýbrž – jak již bylo výše uvedeno – se jednalo o řádný pracovní poměr a nikoliv o překážku v práci z důvodu obecného zájmu. Přitom není rozhodující, zda v pracovním poměru vykonával případně veřejnou funkci (srov. § 2 odst. 2 zákoníku práce) nebo jiné zaměstnání.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že rozhodnutí Krajského soudu v Praze i rozhodnutí žalované byla vydána v souladu se zákonem; důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tedy není dán. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalované v dané věci náhradu nákladů řízení nelze přiznat.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Brně dne 16. srpna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu